

MRIJ, een robuuste zeldzame koe

In korte tijd is de populatie van het Maas-, Rijn en IJsselvee (MRIJ) met ruim 11,5 procent afgenomen en is dus hard op weg om zeldzaam te worden. Hoog tijd voor extra aandacht voor dit ras. MRIJ-houder Arjan Wijnstra wil met de SZH het ras weer op de kaart zetten.

De SZH is al bezig om de kwaliteiten van de oorspronkelijke runderrassen beter inzichtelijk te maken, om zo startende en bestaande ondernemers met zeldzame rassen verder te helpen door hen te informeren over de potentie die deze rassen

hebben. Een pleidooi voor het MRIJ-ras is op zijn plaats.

Oersterk ras

Het MRIJ-ras heeft dus meer bekendheid nodig. Zo organiseerde de SZH al in 2016

voor een groep studenten van de faculteit Diergeneeskunde in Utrecht een excursie naar onder andere het MRIJ-bedrijf Groot Brandenborch van Arjan Wijnstra, in Vorden (Gld). De melk die de koeien leveren, wordt onbewerkt ('rauw') in de boerderijwinkel verkocht of tot yoghurt, hangop (kwark) en kaas verwerkt. De rest gaat naar handelscoöperatie Eko-Holland, een samenwerkingsverband van biologische melkveehouders. Bijzonder is dat de

Nonja Remijn

koeien in de zomer in de wei gemolken worden.

Tijdens het melken bij de weidewagen op Groot Brandenborch hoorden de diergeneeskundestudenten meer over de ervaringen met het ras op de boerderij. MRIJ-koeien staan al sinds jaar en dag bekend om hun prettige karakter, flinke productie, goede gezondheid en fraaie roodbonte voorkomen. Het is een oersterk ras. Duurzaamheid wordt steeds belangrijker, ook in de melkveehouderij. Om die reden wil Arjan met de SZH de kwaliteiten van het MRIJ-vee ook graag bij biologisch wer-

Diergeneeskundestudenten krijgen uitleg van Arjan Wijnstra

kende collega's onder de aandacht brengen. Hij ziet veel mogelijkheden in het op de markt brengen van (biologische) MRIJ-producten als streekproducten rond de grote rivieren. Zeker nu de vraag naar biologische melk nog altijd veel groter is dan het aanbod.

Eerste kennismaking met MRIJ

Arjans ervaring met het ras komt overeen met die van de biologisch melkveehouder Herman Oltvoort uit het Gelderse Laren, waar Arjan voor het eerst kennismakte met het ras.

Hoewel hij eerst was meegegaan in de holsteinisering, miste Herman al gauw de robuustheid en de uitstraling van de MRIJ. Hij stapte over op MRIJ-vee. Dat bleek ook economisch gezien een goede keuze. De MRIJ's gaven weliswaar minder melk, maar betekenden ook minder veeartskosten en meer opbrengst van kalveren en uitgemolken koeien.

Populatie zuivere MRIJ's

Wat je nogal eens hoort, is dat de hoog-productieve Holsteinkoeien het op biologische bedrijven moeilijk hebben. Ze lijken minder geschikt voor de wat meer Spartaanse omstandigheden. Daarom zie je dat er met allerlei robuustere rassen wordt ingekruist, om een zelfredzamere koe te krijgen, eentje die tegen een stootje kan. Ook de MRIJ wordt hiervoor met succes gebruikt.

Om echter ook in de toekomst met MRIJ te kunnen blijven inkruisen is het belangrijk dat er naast alle kruisingsproducten ook een populatie zuivere MRIJ's blijft bestaan. Gelukkig zijn er nog altijd boeren die ervoor kiezen om met raszuiver MRIJ-

Ambassadeurs van MRIJ

Dit keer aandacht voor de klassieke MRIJ. Ambassadeur voor dit ras is Arjan Wijnstra. Samen met zijn vrouw Natasja Bekkers boert hij kleinschalig biologisch op boerderij Groot Brandenborch in het Achterhoekse Vorden.

Naast Bonte Bentheimer varkens en Noord-Hollandse hoenders houden zij ook klassiek MRIJ-vee. Arjan wil de MRIJ promoten onder biologische bedrijven en heeft daarom contact opgenomen met de SZH.

vee te blijven werken. Maar veel zijn dat er niet en daarom is het goed dat de SZH zich voor het behoud van de klassieke MRIJ inspant. Want de aantallen MRIJ-vee waar nu mee gerekend wordt, zijn lang niet allemaal zuivere MRIJ's. Daar zit vaak een scheutje of scheut vreemd bloed bij in.

Een toekomst verdienen

Aan het ras kan het niet liggen. Het zijn vooral de veehouders die voorgelicht moeten worden dat het houden van de MRIJ economisch erg aantrekkelijk kan zijn, omdat de koe sober is in onderhoud en weinig vraagt aan extra voerkosten. Dat kan helpen bij het werven van nieuwe houders van het ras.

Om de zeldzame runderrassen op de kaart te zetten maakt de SZH een brede inventarisatie van de kenmerken van deze rassen, gebaseerd op objectieve bronnen. Ook neemt de SZH contact op met Bionext voor een overleg over een presentatie aan het netwerk van biologische boeren, zodat zij worden voorgelicht over de kenmerken van de zeldzame rassen. ●